

advies
aan b&w

Sector	: Inwoners	Openbaar: ☒
Afdeling	: Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn	Niet openbaar: ☐
Zaaknummer(s) ingekomen stuk(ken)	:	Kabinet: ☐
Behandelend medewerk(st)er	: Mieke Kuijpers Tel.: (0495) 575 847 en: Saskia Doek	
Portefeuillehouder(s)	: H.W.J. Coolen	Nummer B&W-advies: BW-006562

ONDERWERP

Instemmen met de Voortgangsrapportage over de uitgezette acties in het kader van de Kanteling.

ADVIES

1. Instemmen met de Voortgangsrapportage over de uitgezette acties in het kader van de Kanteling.
2. Commissie Welzijn informeren via de Tils-lijst.

TOELICHTINGRelatie met vorig voorstel:

Verder doorvoeren van de Kanteling in de Wmo. Notitie Uitwerking Kanteling Weert, inclusief plan van aanpak (Raad 12 december 2012)

Algemeen:

De Kanteling is een landelijk ingezet project dat bedoeld is om gemeenten te stimuleren en te ondersteunen om zich steeds meer te richten op de doorontwikkeling van de Wmo in de richting van een echte participatiewet. Dat wil zeggen: iedereen doet mee. De 'Kanteling' beoogt een omslag in denken waarbij niet langer wordt gekeken naar datgene waar de burger recht op heeft om een beperking te compenseren. Uitgangspunt is datgene wat de burger daadwerkelijk nodig heeft om weer volwaardig in de samenleving te kunnen participeren. In die zin vindt er een Kanteling plaats van aanbodsturing naar vraagsturing gebaseerd op maatwerk. Bovendien staat niet de beperking van de burger centraal maar juist datgene wat iemand nog wel kan.

Argumenten:

Concreet betekent dit dat in overleg met de cliënt (en/of iemand uit de nabije omgeving van de cliënt) de persoonlijke behoefte in kaart wordt gebracht. In dit zogenoemde keukentafelgesprek wordt besproken op welke wijze hij of zij weer kan participeren in de

Weert, 25 oktober 2013 De directeur	S		B	W	W	W	W
		akkoord					
		bespreken					
Behandeling uiterlijk in college van 5 november 2013							

Beslissing d.d.:

Nummer: 16

Akkoord met advies

05 NOV. 2013

De secretaris

Totaal aantal pagina's: 3
Pagina 1

maatschappij. Vervolgens wordt gekeken hoe in deze behoefte kan worden voorzien. Daarbij wordt in eerste instantie beoordeeld of de cliënt zijn beperking zelf kan compenseren of dat de cliënt tot een oplossing voor ondersteuning kan komen binnen zijn eigen sociale netwerk. Pas als dit niet het geval is, krijgt de cliënt een aanbod voor ondersteuning in algemene of collectieve vorm. Alleen als het voorgaande geen soelaas biedt, wordt teruggevallen op een (duurdere) individuele voorziening. Het gesprek moet zodoende leiden tot een maatwerkoplossing voor de cliënt. Ter afronding van het traject wordt beoordeeld of het geboden ondersteuningsarrangement daadwerkelijk het gewenste effect heeft gehad.

De gemeente streeft met haar beleid naar meer eigen verantwoordelijkheid voor en maximale participatie door haar burgers en wil met maatwerk inspelen op specifieke cliëntsituaties.

In 2013 zijn samen met Punt Welzijn (de Vraagwijzer) eerste stappen gezet om te komen tot verregaande samenwerking in het kader van de Kanteling. Er is een nieuw Wmo meldingsformulier ingevoerd en er is gestart met de uitvoering van Keukentafelgesprekken. Een nadere toelichting treft u aan in de beknopte voortgangsrapportage.

Kanttekeningen:

De tekst van de nieuwe wet Maatschappelijke Ondersteuning is in augustus 2013 in concept verschenen.

Naar verwachting zal deze nog in 2013 aan de Tweede Kamer worden aangeboden. De ingangsdatum is nu bepaald op 1 januari 2015.

In de nieuwe wet komt compensatieplicht niet meer voor. In plaats hiervan wordt gesproken over maatwerkvoorziening. Zelfredzaamheid en participatie nemen een belangrijke positie in. De Kanteling is een van de randvoorwaarden om te komen tot maatwerkvoorzieningen.

JURIDISCHE GEVOLGEN (o.a. FATALE TERMIJNEN/HANDHAVING)

Dit voorstel heeft geen juridische gevolgen.

FINANCIËLE EN PERSONELE GEVOLGEN

Dit voorstel heeft geen financiële en personele gevolgen.

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

Voor wie is dit advies van belang?:

- ❖ Raadsleden

Toezegging commissie Welzijn, rapporteren over de uitgezette acties in het kader van de Kanteling, in het 4de kwartaal 2013.

Geadviseerd wordt de volgende communicatie-instrumenten te gebruiken:

- ❖ TILS-lijst

Geadviseerd wordt de volgende participatie-instrumenten te gebruiken:

- ❖ Wmo Platform op 11 november 2013.

OVERLEG GEVOERD MET

Intern:

Beleidsadviseurs OCSW, Mevr. S. Doek, Mevr. E. Vogels
Coördinator Team Beleid OCSW, Dhr. F. van Beeck

Teamleider afdeling Inkomen en Zorgverlening, Mevr. M van den Broeke

Extern:

Vraagwijzer, Punt Welzijn, Mevr. I. de Mulder, Dhr. T. van Ekerschot.

BIJLAGEN

Openbaar:

Voortgangsrapportage Kanteling 2013.

Niet-openbaar:

Niet van toepassing

Voortgangsrapportage Kanteling Wmo 2013

0. Samenvatting

De uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) is aan het veranderen. Gemeenten staan voor de uitdaging om steeds meer ondersteuning te organiseren met dezelfde of minder middelen en menskracht.

We zullen meer met minder moeten doen. Dat betekent dat we het vooral ook anders moeten gaan doen. Deze verandering noemen we de Kanteling: een omslag in denken en doen van burgers, lokale overheid én aanbieders van zorg.

Gemeenten worden naar het zich laat aanzien, per 1 januari 2015 geheel verantwoordelijk voor de activiteiten op het gebied van ondersteuning, begeleiding en verzorging. Deze taken gaan van de AWBZ naar de Wmo.

Vooruitlopend hierop is de gemeente Weert haar werkwijze aan het Kantelen.

(Zie hiervoor: Verder doorvoeren van de Kanteling in de Wmo. Notitie Uitwerking Kanteling Weert, inclusief plan van aanpak, behandeld in de Raad van 12 december 2012)

Dit om er voor te zorgen dat de nieuwe taken in de praktijk gerealiseerd kunnen worden.

Het leunen op de overheid verdwijnt. De nadruk komt meer te liggen op de eigen kracht van mensen, eigen verantwoordelijkheid en informele zorg. In de gekantelde werkwijze wordt meer gekeken naar wat men zelf nog kan en wat de omgeving kan betekenen.

Breed kijken en samen zoeken naar oplossingen is de nieuwe aanpak.

1. Doelstellingen project De Kanteling in Weert.

- Methodiek Keukentafelgesprek in werkproces opnemen.
- Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Weert 2013 is ingevoerd.
- Arrangementen op maat. Herijking individuele voorzieningen.

Uitgangspunt bij aanvang van het project: we kunnen synergie bereiken door integrale inzet van beroepskrachten van de gemeente Weert en Punt Welzijn (dubbelingen voorkomen, breed kijken en voorbereidend op decentralisatie AWBZ naar de Wmo al wennen aan samenwerken).

2. Inrichten projectstructuur

Er is een projectstructuur ingericht, in de vorm van een Projectgroep en een Stuurgroep. De Project groep bestaat uit vertegenwoordigers van de Gemeente Weert en Punt Welzijn.

Gemeente Weert: Wmo consulent, beleidsadviseur, projectleider Kanteling.

Punt Welzijn: Ouderenadviseur, beleidsmedewerker, teamcoördinator.

De Stuurgroep bestaat uit:

Gemeente Weert: Projectleider Kanteling, afdelingshoofden OCSW en WIZ, teamleider Inkomen en zorg.

Punt Welzijn: Directeur, leidinggevende team Vraagwijzer, beleidsmedewerker.

3. Voortgang project

3.1 Toegang tot de Wmo

De gemeente wil de zorg en ondersteuning dicht bij de burger organiseren. Het werken met multidisciplinaire sociale wijkteams vormt daarbij de stip aan de horizon. (Meer hierover in de Kadernota Wmo begeleiding en Persoonlijke Verzorging die in december ter vaststelling wordt aangeboden aan de Raad en onder punt 5.)

We willen de toegang zo organiseren dat we de juiste zorg en ondersteuning kunnen bieden, waarbij we burgers aanspreken op eigen kracht en zoveel mogelijk inzetten op algemene en collectieve voorzieningen (kostenbeheersing en mobiliseren eigen kracht).

3.2 Nieuw meldingsformulier

De gemeente Weert werkt vanaf 1 juni 2013 met nieuwe Wmo formulieren. Met deze meldingsformulieren kunnen inwoners een gesprek aanvragen. Het eerste contact tussen de klant en de gemeente loopt voortaan via een gesprek en dat heeft veel voordelen. De klant kan direct vragen stellen, weet meteen waar hij aan toe is en hoeft veel minder administratief te regelen. De nieuwe aanpak is veel klantvriendelijker.

De nieuwe gekantelde werkwijze begint dus met het nieuwe Wmo meldingsformulier. Het gesprek wat daarna volgt is het Keukentafelgesprek.

3.3 Uitwerken Keukentafelgesprek

Doelstelling van het gesprek is om te komen tot vraagverheldering, vraaganalyse en resultaatafspraken met de burger. Hierbij wordt tevens gekeken naar de eigen mogelijkheden van de burger.

Verkenning: We hebben het Keukentafelgesprek verder verkend door, op basis van diverse relevante publicaties (Handreiking Toegang Wmo van het Transitiebureau, de serie boekjes Het Kantelgesprek van de VNG, het werkproces van de ouderenadviseurs, methode Levensdomeinen) met elkaar in gesprek te gaan over een nieuwe manier van samenwerken. De Teamleider Wmo is op werkbezoek geweest in Horst aan de Maas, waar al gekanteld wordt gewerkt.

4. Pilot Keukentafelgesprek:

De werkwijze van het team Wmo en de werkwijze van het team van de Vraagwijzer (ouderenadviseurs) zijn met elkaar vergeleken. Daarbij is gekeken naar formatie, aantal klantcontacten / aanvragen, wijze van registreren, normtijden/duur klantcontact etc. De vergelijking geeft een goed beeld van de verschillen en overeenkomsten in werkwijze. Uit de analyse van de cijfers komt naar voren dat het moeilijk is om vast te stellen hoeveel overlap er tussen de klantenbestanden van Wmo en Vraagwijzer is. Helder is in elk geval wat elke organisatie registreert en hoe wordt gewerkt. Dit dient als input voor verdere afstemming van de werkwijze.

Met het gespreksformat van de Vraagwijzer als leidraad, de kennis van Het Kantelgesprek op basis van de VNG publicaties en de kennis en ervaring van de Wmo consultants en de ouderenadviseurs, zijn er Keukentafelgesprekken met nieuwe klanten gevoerd in de vorm van een pilot.

Doel van de pilot: leren van elkaar, elkaar versterken, synergie in benadering te krijgen bij medewerkers en claimgericht denken ombuigen naar zelfredzaamheid van de klant. Gebleken is dat er voldoende basis is om gezamenlijk aan de slag te gaan met het Keukentafelgesprek.

Wel is er daarbij sprake van een aantal aandachtspunten:

1. duidelijkheid over rol en positie: het toewijzen van collectieve voorzieningen, bijvoorbeeld Scootmobielpool, zou ook door een ouderenadviseur moeten kunnen gebeuren, ouderenadviseurs krijgen dan een taak in het indiceren.
2. draagvlak voor het werken met één methodiek voor vraagverheldering: voorwaarde (en voordeel) is dat de methode objectivering en overdracht mogelijk maakt.
3. werken vanuit een visie betekent werken in afstemming: teamleider Wmo en teamleider Vraagwijzer stemmen samen af, gemeente is uiteindelijk verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wmo, zowel voor het resultaat als de financiën, dus dient positie te hebben als "eindbesliser".

5. Op weg naar de stip aan de horizon: groeimodel

Wie voert het Keukentafelgesprek? Zou de burger niet overal waar hij zich meldt, op eenzelfde manier moeten worden aangesproken op eigen kracht en sociaal netwerk en zou niet overal de burger breed gezien moeten worden? Hoort daarbij niet ook dat elke organisatie zorgt voor een warme overdracht, als uit de vraagverheldering blijkt dat de oplossing op een ander vlak ligt? Gelet op de stip aan de horizon (multidisciplinaire sociale wijkteams), streven wij er naar een eenvoudige manier van werken (één methodiek om de "vraag achter de vraag" te achterhalen) op korte termijn uit te breiden: niet alleen de ouderenadviseurs en de Wmo consultants, maar alle adviseurs van de Vraagwijzer, alle consultants van afdeling WIZ, maar ook de adviseurs van MEE en op de langere termijn de medewerkers van het AMW en bijvoorbeeld het personeel van de zorgaanbieders.

6. Tot slot

De tekst van de nieuwe wet Maatschappelijke Ondersteuning is in augustus 2013 in concept verschenen.

Naar verwachting zal deze nog in 2013 aan de Tweede Kamer worden aangeboden. De ingangsdatum is nu bepaald op 1 januari 2015.

In de nieuwe wet komt compensatieplicht niet meer voor. In plaats hiervan wordt

gesproken over maatwerkvoorziening. Zelfredzaamheid en participatie nemen een belangrijke positie in. De Kanteling is randvoorwaarde van dit proces.

Acties 4de kwartaal 2013 en verder:

- Uitwerken en onderzoeken van een uitvraagmethodiek aan de voorkant / toegang Wmo.
- Betrekken van de andere organisaties in Keukentafelgesprekken en vaste contactpersonen toevoegen aan projectgroep.
- Organiseren van gezamenlijke training en intervisie.
- Onderzoeken van gezamenlijk registratiesysteem en programma van eisen samenstellen.
- Samenwerken in de praktijk.